

**Diagnosticul de laborator al
coagulopatiilor : importanta si testele
recomandate**

Dr. Cristina Balan
Medic veterinar Synevovet

Coagulopatiile :

- coagulare deficitara
  - hemoragii (tulburari ale hemostazei primare si/sau secundare)
- boli tromboembolice
  - hipercoagulare
  - lipsa fibrinolizei

HEMOSTAZA

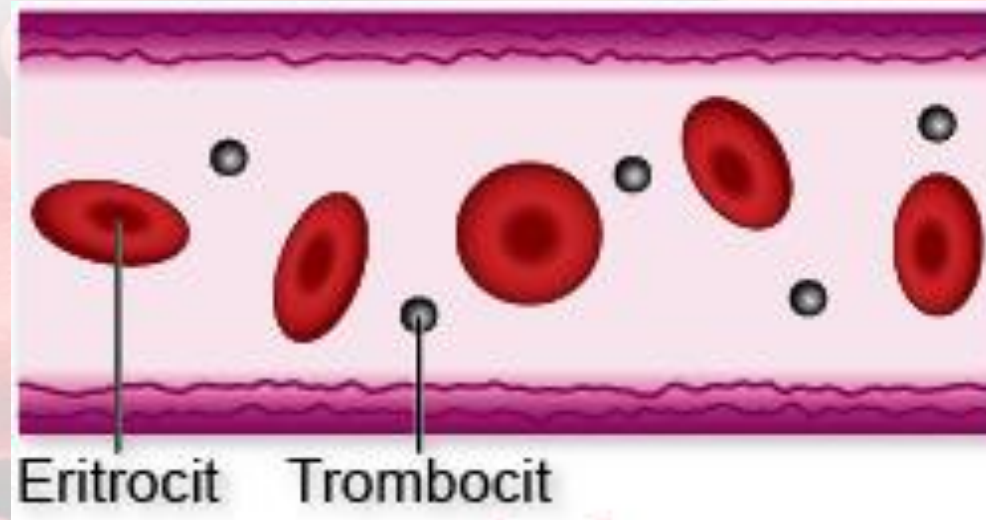
- reprezintă ansamblul mecanismelor implicate în oprirea unei hemoragii consecutiv lezării vaselor sangvine.

Componentele:

- endoteliu vascular
- plachete sangvine
- factori de coagulare
- fibrinoliza

Hemostaza primara

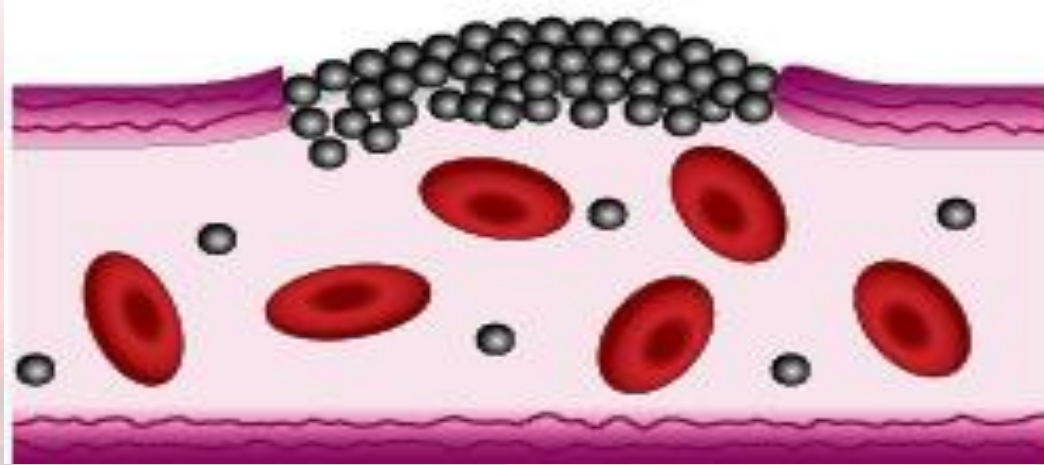
- Endoteliul vascular (secreta prostaciclina si oxid nitric—substante cu rol vasodilatator si inhibitor plachetar)

Hemostaza primara

- Lezarea vasului – distrugerea endoteliului – tesut subendotelial (colagen)
- Vasoconstricție
- Aderarea trombocitelor la colagen – activarea trombocitelor

Hemostaza primara

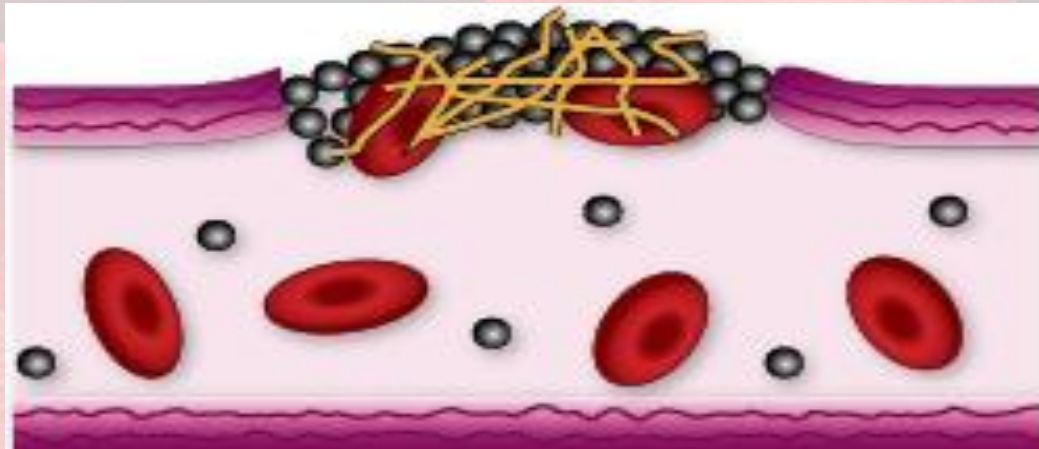
- Factorul von Willebrand (sintetizat de celulele endoteliale si intr-o cantitate mai mica de catre megakariocite –granulele plachetare)
- Agregare plachetara, cu formarea dopului plachetar.

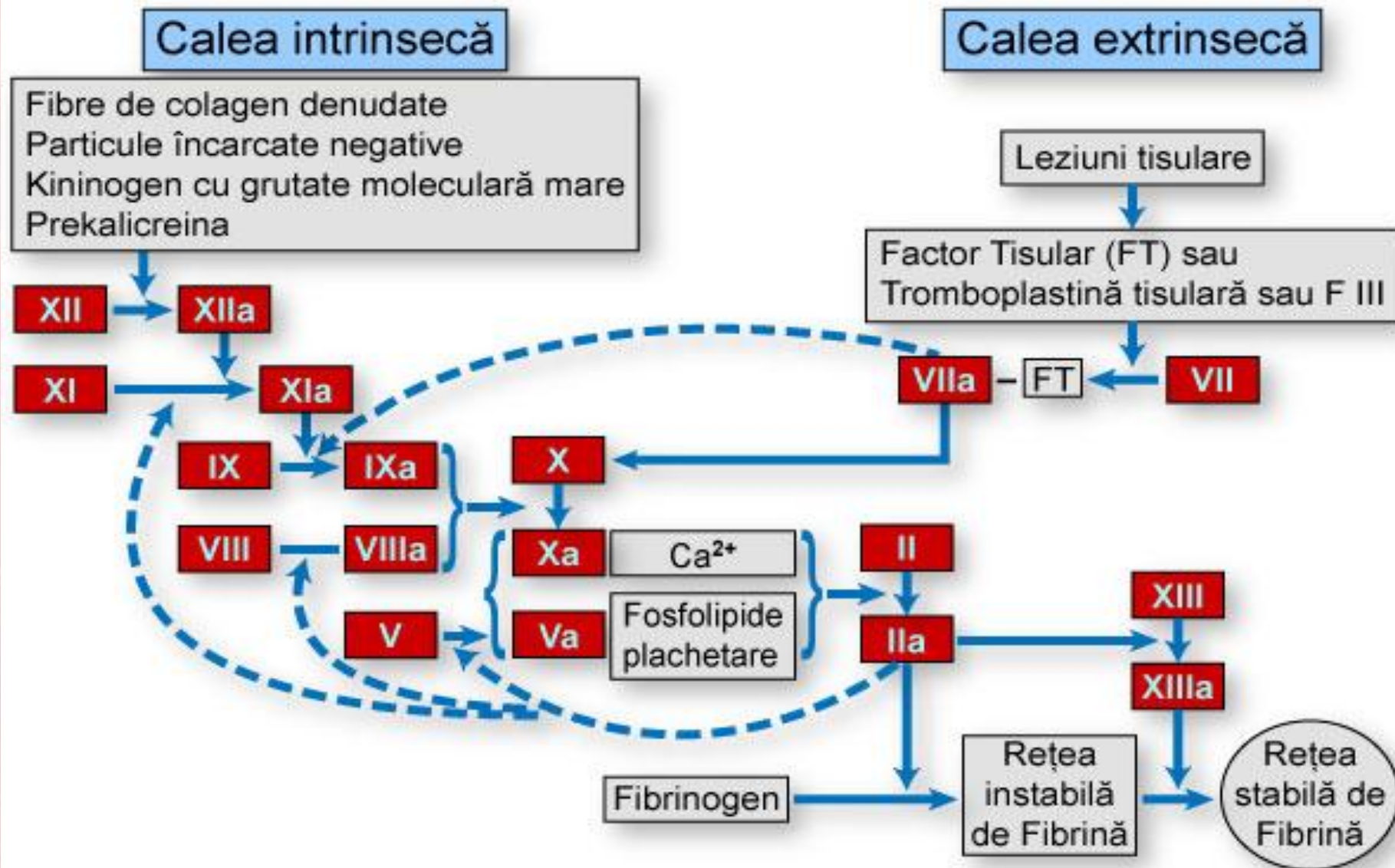

Hemostaza secundara

- Se formează rețeaua de fibrină, prin intervenția factorii coagularii, care impregnează și înconjoară trombusul plachetar, stabilizându-l.

Hemostaza secundara

Hemostaza secundara

Factorii de coagulare:

- Sunt enzime sau proteine non-enzimatice sintetizate la nivel hepatic.
- Se gasesc in circulatie sub forma inactiva (exceptie f VII).
- Factorii de coagulare dependenti de vitamina K: f II (protrombina), f VII, f IX si f X.

Coagulopatii

Tulburari ale hemostazei primare:

- Trombocitopenie
- Trombopatii

Tulburari ale hemostazei secundare

- Boli congenitale
- Antagonisti ai vitaminei K
- Boli hepatice

Tulburari ale hemostazei primare si secundare:

- CID

Trombocitopenie

- Cand numarul de trombocite este < 150 K/uL
- Trombocitopenie fiziologica la rasele:
  - Greyhound
  - Cavalier King Charles Spaniel
  - Shiba Inu
- Cauzele
  1. Scaderea productiei plachetare
  2. Cresterea distructiei/utilizarii plachetare
  3. Sechestrare plachetara

1.Scaderea productiei plachetare

Medicamente

Citotoxice: doxorubicina,
ciclofosfamida

Antibiotice:
cloramfenicol

Estrogeni

Fenilbutazona

Diuretice tiazidice

Albendazol

Neoplazie

Cu origine la nivelul
maduvei hematogene:
mieloproliferative sau
limfoproliferative

Metastaze

Factori infectiosi

Parvoviroza canina,
maladia Carre

FeLV, FIV

Septicemie

Ehrlichioza

Micoze sistemice:
histoplasmoza,
criptococoza

Alte cauze

Mielofibroza:
secundara neoplaziei,
septicemiei sau
necroza maduvei

Sindromul
hemofagocitic

2. Cresterea distructiei plachetare

- Trombocitopenia imun-mediata
- Lupus eritematos sistemic
- FeLV, FIV
- Dirofilarioza
- Ehrlichioza
- Neoplazii
- Artrita reumatoida
- Babesioza

2. Cresterea utilizarii plachetare

- CID
- E. canis, E. platys, Rickettsia rickettsii, peritonita infectioasa felina, Herpesvirus canin, Adenovirus-1 canin
- Sindromul hemolitic-uremic (vasculopatia cutanata si renala a ogarilor)
- Leishmania
- Hepatozoon canis
- Septicemie
- Intoxicatia cu raticide

3. Sechestrare plachetara

- Neoplazie: boli mieloproliferative sau limfoproliferative, hemangiom, hemangiosarcom, mastocitom, metastaze
- Congestie: torsiune splenica, hipertensiune portala (ciroza hepatica, anomalii vasculare portosistemice)
- Hematom
- Splenita
- Hipotermie – sechestrare la nivelul vaselor sangvine
- Lupus eritematos sistemic, anemie hemolitica imun-mediata, infectii bacteriene/fungice cronice

Teste recomandate

- Hemoleucograma completa cu numaratoare trombocitara
- Examinarea frotiului de sange
- Profil de coagulare (PT, APTT, TT, fibrinogen)
- Serologie:
  - pisici: FeLV, FIV
  - caini: Ehrlichia canis, E. platys, Rickettsia rickettsii, Leptospira, Dirofilaria immitis

Trombocitopenia imun-mediata

- Trombocitopenia imun-mediata: existenta unor autoanticorpi anti-plachetari (IgG)
- Timpul de viata al plachetelor canine este in mod normal de 5 zile, in acest caz, timpul scade la ore sau minute.
- Semne clinice: petesii, echimoze, purpura la nivelul mucoaselor si cutanat, hemoragii retiniene, melena, hematemeza, epistaxis.

Trombocitopenia imun-mediata

Teste:

- Hemoleucograma completa cu formula leucocitara si numaratoare de trombocite
- Examinarea frotiului de sange – megatombocite (trombocite active)
- Detectarea anticorpilor anti-plachetari
- Raspuns la terapia cu glucocorticoizi : 70% din cainii tratati au prezentat nr trombocite > 100 K/uL dupa 7 zile de tratament.

Trombopatii

Tulburari ale functiei plachetare. Se suspecteaza in cazul in care numarul de trombocite si profilul de coagulare sunt normale.

Semne clinice:

- Sangerari usoare sau moderate la nivelul mucoaselor: gastrointestinala, gingivala, nazala, genourinara
- Anamneza: invinetire usoara si formarea frecventa de hematoame
- Sangerare excesiva dupa traumatisme, interventie chirurgicala si punctie venoasa

Trombopatii

Mostenite:

- Boala von Willebrand (Dobermann, Pembroke Welsh Corgi, Scottish Terrier s.a.)
- Trombastenia Glazmann (Ciobanesc de Pirinei si Otterhound)
- Trombopatia rasei Basset Hound
- Trombopatia rasei Spitz

Dobandite:

- Medicamente: inhibitori ai ciclo-oxigenazei (aspirina, antiinflamatoare nesteroidiene), barbiturice, antibiotice (penicilina, ampicilina, gentamicina)
- CID
- Trombocitopenia imun-mediata

Trombopatii - Teste

1. Evaluarea timpului de sangerare la nivelul mucoasei bucale
  - Evaluarea hemostazei primare
  - Screening preoperator
  - Aplicarea unui tifon/garou – congestie
  - Practicarea unei incizii la nivelul mucoasei de 1 mm adancime si 5 mm lungime (Surgicutt / Simplate)
  - Porniti cronometrul

Trombopatii - Teste

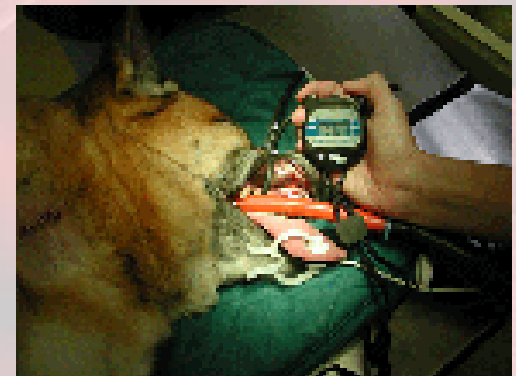
- Tamponati usoar din 15 in 15 secunde cu hartie de filtru
- Nu atingeti marginile inciziei

- Opriti cronometrul
- Evaluati timpul de sangerare

Normal: caini < 5.0 min

pisici anesteziat (diazepam sau
ketamina) < 3.3 min

Trombopatii - Teste

2. vWf:Ag – determinarea cantitativa a factorului von Willebrand

3. Teste genetice

- Pentru determinarea bolii von Willebrand

	Nu prezinta gene	Purtator	Afectat
Dobermann	25%	49%	26%
Pembroke Welsh Corgi	59%	37%	6%
Manchester Terrier	59%	37%	4%
Ciobanesc de Berna	83%	16%	1%

Tulburari ale hemostazei secundare

Semne clinice:

- Hemoragii cu localizare unica (unifocala)
- Hemoragii la nivelul tesuturilor moi, articulatii si cavitati (hemotorax, hemoperitoneu etc.)
- Rar sangerari la nivelul mucoaselor sau cutanat.

Cauza: deficitul factorilor de coagulare

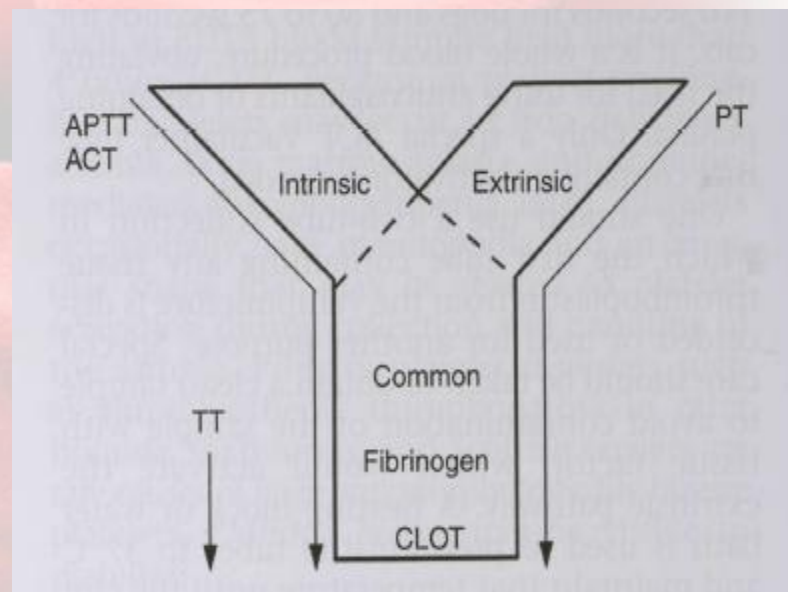
- Mostenite: Hemofilia A (f VIII – cea mai frecvent intalnita), Hemofilia B (f IX – Boala Christmas) s.a
- Dobandite: antagonisti ai vitaminei K, deficit de vitamina K, hepatopatii

Teste recomandate

1. Timp de protrombina (PT/ timp Quick)
  - Evalueaza calea extrinseca si comuna (f X, f V, f II, trombina si fibrinogen)
  - Detecteaza intoxicatia cu antagonisti ai vitaminei K (este cel mai sensibil test in detectarea intoxicatiilor cu warfarina)
  - Detecteaza deficitul de vitamina K dobandite in urma unei insuficiente hepatice sau biliare. (la pisici apare secundar sindromului de malabsorbtie/maldigestie precum insuficienta pancreatica exocrina, obstructie biliara)

Teste recomandate

2. Timp de tromboplastina partial activat (APTT)
  - Evalueaza calea intrinseca (f XII, XI, IX, VIII) si comuna
  - Este testul cel mai sensibil si specific in evaluarea factorilor de coagulare
  - Detecteaza activitatea scazuta a factorilor in hemofilie, CID, intoxicatie cu anticoagulante cumarinice, insuficienta hepatica sau biliara

Teste recomandate

PT si APTT:

Sunt prelungiti doar in cazul in care:

- factorul de coagulare este sub 30% din nivelul normal (indivizii purtatori care au 40-60% din nivelul normal al factorului nu pot fi detectati de catre aceasta metoda)
- cand fibrinogenul < 50 mg/dL.

Teste recomandate

3. Timp de trombina (TT)

- Evalueaza calea comuna.
- Masoara concentratia de fibrinogen.
- Monitorizarea terapiei cu anticoagulante precum heparina.

4. Fibrinogen

- scazut: hepatopatii, CID.
- crescut: in boli inflamatorii (proteina de faza acuta)

Coagulare intravasculara diseminata

CID

Au loc 2 procese care se desfasoara concomitent:

Coagularia: Activarea mecanismelor de coagulare consecutiv unor leziuni la nivelul vaselor de sange sau tesuturilor (traumatisme, manopere chirurgicale, neoplazie, infectii)

Fibrinoliza : In incercarea de stopare a coagularii intravasculare, nivelul factorilor anticoagulanti edogeni scade (antitrombina III, proteina C, proteina S)

Coagulare intravasculara diseminata

Semne clinice:

1. CID acuta (fulminanta): hemoragii spontane
  - Fenomen acut (aparitiei pancreatitei consecutiv chemoterapiei)
  - Decompensare acuta a unui proces cronic (caini cu hemangiosarcom)
  - Rar intalnit la pisica.

2. CID cronica (subclinica)
  - Nu se intalnesc sangerari spontane
  - Exista modificari la nivelul testelor de coagulare.

Coagulare intravasculara diseminata

Boli asociate cu CID

Caini:

- Septicemie
- Anemie hemolitica imun-mediata
- Pancreatita
- Metastaze ale unor tumori maligne (9.6% dintre pacienti au prezentat CID : hemangiosarcom, carcinom mamar, adenocarcinom pulmonar , carcinom cu celule scuamoase)

Coagulare intravasculara diseminata

Pisici:

- Limfom (hepatic)
- Colangiocarcinom
- Adenocarcinom pancreatic
- Septicemie
- Lipidoza hepatica

Profil coagulare

	Nr. trombocite	aPTT	PT	Fibrinogen
Trombocitopenie	Scazut	Normal	Normal	Normal
Trombopatie	Normal	Normal	Normal	Normal
Antagonisti/ deficienta de vit K	Normal	Prelungit	Prelungit	Normal
CID acuta	Scazut	Prelungit	Prelungit	Scazut
Insuficienta hepatica	Normal	Prelungit	Prelungit	Scazut (variabil)

Va multumesc pentru atentie!

Hand over all your blood...and give it to me in little tiny bags.